

2012-09-13

Plats och tid	Kommunalhuset i Tumba, plan 2, Alytus, kl 17:00-19:45	
Beslutande	Ebba Östlin (S) ordförande Adnan Issa (S) Karin Ekeståhl (M)	Pelle Kölhed (DHR) Urban Eriksson (SRF) Lizzy Fredriksson (HRF) Eva-Britt Olsson (Astma och Allergi)
Ersättare	Emanuel Ksiazkiewicz (S), Maria Mendoza (S), Christina Tibblin (M), Anita Nilsson (FP), Anna- Maria Kölhed (DHR), Anneli Eriksson (SRF), Liselott Sjöstedt (Attention), Dan Lindström (RSMH)	
Övriga deltagande	Ewa Hollén (barnombudsman), Ann Bjellert (handläggare), Rebecca Silverstein (Attention), Kicki Åkerström (tolk), Birgitta Sandgren (tolk), Clara Hansson (sekreterare)	
Utses att justera	Liselott Sjöstedt (Attention), Adnan Issa (S)	
Plats och tid för justering	Kommunalhusets reception, måndag 24 september kl 10:00-18:30 alternativt tisdag 25 september kl 17:30.	
Sekreterare	_____ Clara Hansson	Paragrafer 25 - 36
Ordförande	_____ Ebba Östlin (S)	_____
Justerare	_____ Liselott Sjöstedt (Attention)	_____ Adnan Issa

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Nämnd

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor

Anslaget den
2012-09-27

Förvaringsplats för protokollet

Vård- och omsorgsförvaltningen

Underskrift

Sammanträdesdatum

2012-09-13

Nedtas den

2012-10-18

_____
Clara Hansson

2012-09-13

§ 25

Besök i Sven Tumbas park

Beslut

Rådet kommer fram till att vid synpunkter på Sven Tumbas park skickas dessa till gata- parkenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Rådet gör en översyn av parken. En reflektion som framförs är att man såg människor gå på de plattor som är tänkta som avskiljare och inte gångväg. Övriga synpunkter är att parken är fin. En fråga ställs om det ska finnas någon staty i parken. Det informeras om att det finns ett medborgarförslag där en staty av Sven Tumba föreslås.

2012-09-13

§ 26
Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkänns.

2012-09-13

§ 27

Val av justerare

Till justerare väljs Liselott Sjöstedt (Attention) och Adnan Issa (S).

2012-09-13

§ 28

Information från Attention - Ökad medvetenhet/kunskap om olika funktionsnedsättningar

Beslut

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor noterar till protokollet att man tagit del av informationen.

Rebecca Silverstein, vice ordförande i Attention Huddinge Botkyrka berättar om Attention. Attention är en stor förening för personer med neuropsykiska funktionsnedsättningar, NPF. Exempel på NPF är ADHD, Aspergers syndrom och Tourettes syndrom. NPF är svårigheter som beror på hur hjärnan arbetar och fungerar och därför behöver personer med NPF viss anpassning från samhället. Föreningen Attention ökar med 10 % varje år. Det finns cirka en halv miljon människor med NPF i Sverige.

Rebecca berättar att det är viktigt för personer med NPF att hitta rätt fokus. Personer med NPF-diagnos är högt representerade på anstalter. Det man vill från Attention är att få samhället att ta bättre hand om människor med NPF som är en relativt liten funktionsnedsättning. Det kostar mindre med rätt insats i rätt tid. I länet har Attention cirka tusen medlemmar och organisationen är en av de största patient/brukar-föreningarna. Det finns sju lokala föreningar som bland annat anordnar medlemsaktiviteter. I Attention Huddinge Botkyrka finns drygt 300 medlemmar. Här anordnas små medlemsaktiviteter exempelvis föräldragrupper och familjestöd.

En fråga som ställs är hur man kommer i kontakt med Attention.

Rebecca svarar att enklast är att komma i kontakt med organisationen är via hemsidan, www.attention-riks.se.

En annan fråga som ställs är vilka typer av aktiviteter Attention anordnar?

Rebecca svarar att över hela länet anordnas cirka en till två aktiviteter i månaden. Detta är något Attention arbetar aktivt för att söka pengar till. Attention anordnar stödcirklar och studiecirklar. Exempel på aktivitet kan vara att se till att familjer och barn kommer ut i skogen men att det beror lite på vad som efterfrågas.

Hur marknadsför ni er exempelvis för att locka till er fler medlemmar, är ytterligare en fråga.

Rebecca berättar att Attention inte marknadsför sig på något specifikt sätt. Attention erbjuder mycket stödverksamhet och på så vis kommer många i kontakt med föreningen. I övrigt sker marknadsföringen mestadels på internet. Mest aktiva i Attention är föräldrar till och personer med NPF.

2012-09-13

§ 29

Sammanträdestider 2013

Beslut

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor godkänner den föreslagna sammanträdesordningen för 2013. Rådet kommer att sammanträda följande måndagar/torsdagar:

Torsdag 7 februari
Torsdag 14 mars
Måndag 29 april
Torsdag 12 september
Torsdag 17 oktober
Torsdag 5 december

2012-09-13

§ 30

Workshop inför ettårsplan 2013

Beslut

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor noterar till protokollet att anteckningar från dagens workshop sammanställs i protokollet.

Ann Bjellert och Ebba Östlin introducerar dagens workshop. Arbetet med ettårsplanerna pågår nu och kommer att beslutas inom kort. Däremot kommer förvaltningarna framöver att arbeta fram verksamhetsplaner. Verksamhetsplanerna innehåller de aktiviteter som förvaltningarna kommer att bedriva för att uppnå beslutade åtaganden. Tanken är att åtagandena visar vad som ska uppnås och aktiviteterna hur det ska göras. Workshopen ska således resultera i tre konkreta åtgärder som är möjliga för kommunen att genomföra under 2013.

Rådet delas in i fyra grupper. Grupperna skriver ned sina tankar och idéer.

De åtgärder grupp ett kom fram till var:

- 1) Stärka dialogforumets kraft genom spontanmöten eller torgmöten.
- 2) Demokratiträning i skolan.
- 3) Stärka tryggheten i Botkyrka genom att kommunen ger nattvandrarerna handledning och stöd.

De åtgärder grupp två kom fram till var:

- 1) Att man ser till elevers olika behov vid inskolning.
- 2) Informera Botkyrka kommuns medborgare om vilka vägar till inflytande och demokratiforum som finns.
- 3) Bereda plats för äldres boende och behov.

De åtgärder som grupp tre kom fram till var:

- 1) Säkra bemanningen för uppdatering och inventering av tillgänglighetsdatabasen.
- 2) Säkerställa kompetensen på alla nivåer.
- 3) Lokala partipolitiska program i alternativa format.
- 4) Skolan bör förbereda elever på övergången mellan skolan och vuxenlivet.

De åtgärder grupp fyra kom fram till var:

- 1) Att alla lärare behöver lära sig om neuropsykiska funktionsnedsättningar (NPF) och vad det innebär för läroprocessen.
- 2) Vid nybyggnation, kvadratmeter priset får inte eftersätta tillgängligheten.
- 3) Mer stöd till hela familjen exempelvis när en familjemedlem har en neuropsykisk funktionsnedsättning.

2012-09-13

§ 31

Remissärenden

Beslut

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor noterar följande remiss till protokollet och ger samrådsgruppen i uppdrag att bereda den.

Samråd av detaljplan för del av Tumba 7:206-kv Bergfoten, Tumba Botkyrka kommun.

2012-09-13

§ 32

Ann Bjellert informerar

Beslut

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor noterar till protokollet att man tagit del av informationen.

Ann Bjellert berättar att hon och Anne Saaristo, vård- och omsorgschef, har presenterat en rapport för kommunledningen om ett effektivt tillgänglighetsarbete. I och med rapporten och Ebba Östlins arbete finns nu en indikator med i flerårsplan 2013-2016 som är positiv ur tillgänglighetsperspektiv.

Ett förslag till aktivitet i kommande ettårsplan är att rutiner för felanmälan av enkelt avhjälpna hinder tas fram.

Ann har föreslagit till samhällsbyggnadsförvaltningen en omstart av arbetet med tillgänglighetsdatabasen enligt kommunens projektmodell. Syftet är att det på sikt ska övergå i ordinarie verksamhet. TD2, den nya tillgänglighetsdatabasen, är försenad och beräknas starta i början av 2013.

Taltidningen kommer framöver att enbart innehålla information från kommunen. Dialog kommer att föras om hur taltidningen kan utvecklas.

I sommar har riktlinjer för skyltning tagits fram. Ann tror att tillgängligheten ofta får stå till sidan på grund utav bristande kunskaper.

Tre av kommunens kommunikatörer ska få utbildning av Funka. Dessa tre kommunikatörer får sedan i uppgift att informera övriga kommunikatörer. En analys och rapport av kommunens grafiska profils tillgänglighet ska tas fram.

Ungdomsrådet för funktionshinder frågor håller på att startas upp. En projektledare har anställts. Han heter Sebastian Fygar och arbetar i nuläget med att ta fram en projektplan. Sebastian kommer troligtvis till rådet i början av 2013 för att berätta om hur arbetet med ungdomsrådet fortlöper.

Ann berättar att hon tillsammans med demokratiutvecklare Ahmad Azizi har ett uppdrag som innebär att kartlägga hinder för delaktighet i den lokala demokratin. Ann berättar att arbetet ska ske i dialog med intresseorganisationerna och deltar därför gärna på samrådsgruppens nästa möte.

Ann berättar också att det finns förslag till ny organisation på kommunledningsförvaltningen. Detta medför bland annat att tillgänglighetsprocessen kommer bli en kommunledningsfråga och inte längre en vård- och omsorgsfråga.

Med anledning av projektet papperslös nämndhantering ska två nämndsekreterare få utbildning i tillgängliga pdf-filer. Redan nu finns verktygen för att skapa tillgängliga pdf-filer i kommunen.

2012-09-13

§ 33

Anmälningsärenden

Beslut

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor noterar till protokollet att man tagit del nedanstående anmälda ärenden.

- Flerårsplan 2013-2016
- Årsrapport - Hållbar utveckling med fokus på mänskliga rättigheter

På bordet:

- Information från Bosse, råd stöd och kunskapscenter
- Utställning av förslag till detaljplan och gatukostnadsutredning för Skårdal Vretarna, Botkyrka kommun.

2012-09-13

§ 34

Ärendeuppföljning

Beslut

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor noterar till protokollet att man tagit del av ärendeuppföljningen.

Ebba Östlin (S) berättar att arbetsgruppen som har till uppgift att ta fram en aktivitets-/verksamhetsplan kommer att sammankallas framöver.

2012-09-13

§ 35

Ärendelista

Beslut

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor noterar följande ärenden till protokollet:

- Acceptansen av ledarhundar i allmänna lokaler/taxi/färdtjänst. Tillgång till pälsfria centrum, äldreboenden, servicehus och LSS-boenden.
- Kontinuerlig utbildning av skolsköterskor, rektorer, hemkunskapslärare, skolmatspersonal, lokalvårdare och barnomsorgspersonal kring allergifrågor.
- Vid skyddsronder på skolor och förskolor ska allergifrågor ingå.
- Upphandlingar ska innehålla krav på doftfria rengöringsmedel och hygienprodukter.
- Förbud mot alla slags nötter ska gälla på samtliga förskolor och grundskolor.
- Rökfria Zoner vid entréer, på perronger och busshållplatser.
- Grundutbildning för samtliga lärare att lära sig förstå problematiken kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.
- Tillgänglighetsdatabasens framtid, utöka med publika lokaler och köpcentrum.
- Arbeta fram en policy för att undvika särlösningar.
- Mer genomtänkta handikapparkeringar, för att exempelvis undvika problem med stolpar, blomkrukor, kant- och kullerstenar som är i vägen.
- All nyproduktion av offentliga lokaler ska vara förberedd så att lokalerna är användbara för personer med hörselnedsättning. Teleslinga ska vara installerad och tillhörande mikrofonutrustning böra vara sladdlös. Belysningen är också viktig så att man kan se den som talar.
- Samtliga lokaler där kommunen bedriver verksamhet ska vara användbara för alla oavsett funktionsförmåga. Exempelvis har personer med nedsatt hörsel mycket svårt att uppfatta vad som sägs i det offentliga rummet. Därför är det viktigt att skapa en god ljudmiljö genom exempelvis akustikplattor i taket och kraftiga textilier.
- Kommunens arbete med enkelt avhjälpna hinder. Vad räknas som ett enkelt avhjälpnt hinder? Vad får det kosta att åtgärda ett sådant hinder? Hur mycket resurser får det max kosta? På vilka platser kan enkelt avhjälpna hinder åtgärdas?
- Säkerheten i trafikmiljön för personer med funktionsnedsättning.
- Utökad SFI-utbildning för personer med funktionsnedsättning.
- Personlig service i butiker och köpcentrum.
- Felanmälan av enkelt avhjälpna hinder och återrapportering från förvaltningen.

2012-09-13

§ 36

Övriga frågor

Beslut

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor beslutar att bjuda in Stockholms lokaltrafik (SL) till rådet.

Anita Nilsson (FP) berättar om en händelse från i somras då en man i rullstol fastnat mellan dörrarna och perrongen på pendeltåget. Medresenärer kom till undsättning men inte tågpersonalen. Anita föreslår att bjuda in säkerhetsansvarig från Stockholms lokaltrafik (SL) till rådet för att få information om hur SL arbetar för att göra resandet säkert och tillgängligt för personer med olika funktionsnedsättningar.